

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 1 TELEFON 55-22 DO 55-26 ROKOPISI SE NE VRACAJO IZHAJA V S A K DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠTATNI ODELEK LJUBLJANA TELEFON 33-32, 33-33 POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 60 4045/98 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROCNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

Zagrebski mestni ljudski odbor maršalu Titu

Beograd, 17. maja. Predsednik vlade FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je večer popoldne sprejel predstavnike MLO Zagreba, predsednika Dragutina Sajlija in člana Izvršnega odbora dr. Bratića in Maco Grzetića, ki so mu v imenu prebivalcev mesta Zagreba izročili kip »Raničec«, delo znanega umetnika Avgustinčiča; kip predstavlja ranjenega borca, ki ga partizani in partizanke odnašajo iz borbe. Ko je predsednik mestnega odbora Dragutin Sajli izročil maršalu dario zagrebskih meščanov, mu je dejal: »Tovariš maršal! 8. maja 1946 je prišlo na slavnostni skupščini MLO Zagreba, ki je bila posvečena prvi obletnici osvoboditve našega mesta, do izraza čustvo hvalečnosti, ki ga goji naše mesto in naše ljudstvo do svojega voditelja in vrhovnega komandanta Jugoslovanske armade. Na tej slavnosti priložnosti prve obletnice osvoboditve Zagreba je bil sprejet sklep, da se izdela spomenik, ki bo trajno tolmočil pokolenjem veliko ljubezen, ki jo čutimo do tebe. Da bi MLO izpolnil to željo svojih meščanov, je dal našemu umetniku

Avgustinčiču nalogo, da izdela kip, ki bi prikazal odlomek iz slavnih dni naše narodnoosvobodilne borbe. Ta kip je gotov in dana nam je bila čast, da ti v imenu prebivalcev mesta Zagreba in MLO izročimo to darilo, ki predstavlja ranjenega partizana. Za kaj prav ranjenega partizana? Zaradi tega, ker nam je vsem znana tvoja velika skrb in ljubezen do ranjenih borcev, zaradi tega, ker je bilo tvoje ime vsakemu ranjenemu borcu veliko navdihnjeno, velika vera in upanje v zmago. S tem motivom so povezana čustva vseh nas. Vsi se v teh srečnih dnevih svobode spominjamo naših junakov, padlih in ranjenih borcev. Naša ljubezen do njih nam daje moč, da pod tvojim vodstvom stopamo po poti srečnejšega življenja. Naša želja, tovariš maršal, je, da sprejmeš ta izraz hvalečnosti prebivalcev našega mesta obenem tudi kot znak njihove ljubezni do naših borcev, kot izraz neomahljive vere v srečnejšo in boljše bodočnost, ki je zagotovljena pod tvojim vodstvom. To darilo je torej izraz ljubezni in hvalečnosti do tebe in mi ti ga v imenu prebivalcev našega mesta ob tej priložnosti kot takega tudi izročamo. Ko je maršal Tito sprejel kip »Raničec«, je dejal: »Tovariši, dovolite mi, da se prebivalcem Zagreba najlepše zahvalim za to dragoceno darilo, dragoceno po svojem pomenu. Naš umetnik Avgustinčič je posebil heroja ranjenca iz velike osvobodilne borbe. Ko gledam na ta spomenik, večkrat s ponosom pomislim na čase, ko so naši ranjenci s stoično vero prenašali najtežja trpljenja, ko so žejni, lačni in bosji gledali v svojih borcih, ki so se borili na bojišču, svoje zveste tovariše, ki jih ne bodo nikoli zapustili, medtem ko so borci gledali v njih svoje vojne tovariše, ki so prelili svojo kri in ki so zaslužili, da se zanje skrbi, da so oni ne samo moja skrb, ampak skrb vsakega borca iz velike narodno-osvobodilne borbe. Res je, da smo našim ranjenim borcem posvečali največ pozornosti. Ta skrb se je večkrat izražala tudi v tem, da so za enega ranjenega borca podelili trije naši tovariši, večkrat so se dajala desetera in stotera življenja, da bi se rešili ranjeni tovariši. V tem

Dnevna evidenca in kontrola pospešujeta izpolnjevanje planskih nalog

Večkrat je bilo že poudarjeno, da je napak misliti, da je glavno vprašanje plana rešeno že z njegovo objavo. Nasprotno se sele sedaj začeti težka borba za njegovo izpolnitev, ki zahteva od sleherne tovarne, ustanove in podjetja polnega in vztrajnega nagona in poleta v delu, prav tako pa zahteva od slehernega poedince, ki je vključen v plan, da vloži vse svoje umske in telesne sposobnosti, da bo plan dnevno izpolnjen. Zato pa je treba stalne evidence in kontrole, ki omogočata, da se sproti odpravljajo vse napake in zapreke pri izpolnjevanju plana in usmerjata delo v pravilno smer. Ker se plan dnevno izpolnjuje, morata biti tudi evidenca in kontrola dnevna, ker le če bo plan v svojih dnevnikih normalen in redno izpolnjen, bo lahko izpolnjen tudi v dekadah, mesecu in letu. Tov. Kidrič pravi, da ne more biti pravega operativnega voditelja v našem gospodarstvu brez operativne planske kontrole, kakor on imenuje dnevno kontrolo. Zato je bilo v naši industriji uvedeno dnevno pošiljanje poročil podjetij glavnim direktorjem poedinih proizvodnih panog, te pa pošiljajo dnevna poročila ministrstvu za industrijo in rudarstvo. Ta poročila morajo praktično vsebovati to, kar morajo vodstva podjetij vedeti vsak dan o delovnem procesu v svojem podjetju in o čemer morajo biti stalno na tekočem. Vsak mojster, vsak obratovodja in oddelevodja v podjetju morajo zbirati podatke o izvajanju plana na svojem delovnem področju in vsak dan poročati direktorju podjetja. Z grafikoni in na druge primerne načine je treba ponazarjati uspehe, dosežene v proizvodnji, tako da v podjetju vsi od delavca preko mojstra do direktorja dnevno lahko zasledujejo dosežene uspehe ali neuspehe pri izpolnjevanju plana. Dnevna poročila, ki so izjemno in pravilno sestavljena, dajejo nadrejenim operativno-upravnim voditeljem dnevno sliko o gospodarskem stanju posameznega podjetja, iz katere je mogoče v celoti in v podrobnostih ugotavljati položaj, težave in uspehe vsakega podjetja pri izpolnjevanju plana. Zato morajo poročila vsebovati poleg pokazateljev o količinski dnevni izpolnitvi plana predvsem še pokazatelje o porabljenem gorivu, o porabljeni električni energiji, o delovni sili in o uporabljenih surovinah v primeri s količinami, določenimi po planu. Le na ta način se delovni proces lahko osvetli od vseh strani, ne samo s strani količinskega izpolnjevanja dnevnega plana, ampak tudi s strani osnovnih stroškov in osnovnega materialnega stroškega, ki je najtežje ugotovljiva v tem letu, kakor poudarja tov. Kidrič. Le tedaj, če dobe nadrejeni uprav-

Pr.šei bo dan, ko se bodo morali Američani bridko kesati zaradi Trumanove „doktrine“

je Izjavil Henry Wallace na velikem zborovanju organizacije naprednih državljanov Amerike v Chicagu New York, 17. maja. (Tass) Po poročilih tiska je bilo 14. maja v Chicagu zborovanje, ki ga je priredila organizacija »Napredni državljanji Amerike«. Udeležilo se ga je 20 tisoč ljudi. Govoril je Henry Wallace in je znova kritiziral zunanjo politiko ZDA ter poveljal, naj se sprejme program za podelitev 130 milijard dolarjev za 10-letno obnovenje načrte po vsem svetu. Poudaril je, da bi po njegovem programu za obnovo dobila znatne podpore SZ, in izjavil: Protestirati moramo zaradi lažnih trditve Dullesa (republikanski svecnik zunanjega ministra Marshalla) na zasedanju zunanjih ministrov v Moskvi, da je bila moskovska konferenca zaradi Rusije brezuspešna. Poudaril je, da je tako imenovana »Trumanova doktrina« postala doktrina neomejene pomoči protisovjetskim vladam in izjavil, da bo prišel dan, ko se bodo morali bridko kesati zaradi sklepov, sprejetih v kongresu o programu pomoči za Grčijo in Turčijo. Rekel je: Ni nujno, da bo Trumanova doktrina pripeljala do vojne, vendar ne bo nikoli pripeljala do miru. Po vsej Evropi sem našel samo eno skupino, ki bi bila pripravljena braniti Trumanovo doktrino. To je skupina skrajnih desničarjev s Churchillom na četu.

Reakcionarna gonja proti naprednim in demokratičnim organizacijam v Ameriki

Washington, 17. maja. Kakor je znano, vodijo reakcionarni krogi v ZDA že delj časa kampanjo proti članom Komunistične partije in vsem naprednim demokratičnim organizacijam. Ta kampanja je prišla do izraza zlasti v zadnjem času. Nazadnjaški tisk obširno piše »o novih« pripravah za »čiščenje« v državnem aparatu, zlasti v vojski. Po poročilih Associated Pressa so uradni krogi v Washingtonu izjavili, da bodo komunisti v primeru uvedbe vojaške obveznosti poslani v posebne vojaške enote, »da bi jih mogli imeti stalno pod nadzorstvom« in da bodo »sverženi s komunisti ravnali kot sovražniki med vojno, ki so bili poslani v posebna taborišča. O sedanji politiki čiščenja »nezanesljivih elementov« v vojski v zvezi s sklepom ameriškega vojnega ministr-

Zasedanja zavezniške komisije za mirovno pogodbo z Avstrijo

Dunaj, 16. maja. Zavezniška komisija za pripravo mirovne pogodbe z Avstrijo se je večer sestala na tretji seji in nadaljevala razpravo o splošnih smernicah dela komisije. Po francoskem poročilu o večerjski seji, ki ji je predsedoval general Chierie, je bil dosežen sporazum, da bo delegacija na prihodnji seji predložila pisemne predloge o posameznih točkah, o katerih so eksperti mišljenja, da je treba o njih razpravljati. Predstavniki zapadnih velesil so se priključili sovjetskemu predlogu, da morajo imeti eksperti neko svobodo pri pretresanju vprašanj, ki jim bodo dodeljena, in da ni treba njihovega dela preveč omejevati. Kakor pričakujejo, bo komisija razpravljala o predlogu, ki je bil predložen že na pretekli seji, in sicer najprej o vprašanju, ki se tiče Zisterdorfa (D. D. Sch. G. — Donaudampfschiffahrtsgesellschaft). Na večerjski seji so ponovno razpravljali o stvarnem pomenu potporskih sklepov. Ameriški delegat je ponovno vztrajal na tem, naj postane prehod nemške imovine v zavezniške roke veljaven šele takrat, kadar bo o tem sprejet sklep berlinske komisije, vendar pa po sovjetskem mišljenju vsebujejo potporski sklepi že sami po sebi odločitev o prehodu nemške imovine v zavezniške roke. Moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner. Prebivalci Sel so Steinerja vprašali, kdo mu je dal pravico priti v vas, kjer so prelivali kri slovenski partizani. Zahtevali so, naj pokaže antifašistično legitimacijo. Steiner je moral priznati, da je bil kapetan v Hitlerjev vojski. Zagovarjal se je, češ da nima rok umazanih s krvjo, vendar so mu prebivalci Sel dokazali, da bi imela tamkaj zborovanje, na katerem naj bi govoril poslanec avstrijske ljudske stranke Steiner

Z ZASEDANJA GENERALNE SKUPSCINE ZDRUŽENIH NARODOV

Samo z ustanovitvijo neodvisne demokratične arabsko-židovske države, zasnovane na enakih pravicah vsega prebivalstva, se more urediti palestinsko vprašanje

Izjava zastopnika Sovjetske zveze Gromika

New York, 16. maja. (Tass) Dopoldanska plenarna seja Generalne skupščine ZN dne 14. maja je bila posvečena razmotritvi poročila političnega komiteja in komisije za proučevanje palestinskega problema...

vilka pojasnjuje, kam grede velika sredstva, ki so breme za prebivalstvo. V drugih okoliščinah bi lahko izkoristili ta sredstva za potrebe gospodarskega in kulturnega razvoja...

židovsko državo brez upoštevanja pravic arabskega prebivalstva. Vsak izmed teh štirih glavnih predlogov ima s svoje strani inačice glede ureditve odnosov med Arabci in Židi...

vatj zakoniti interesi tako židovskega, kakor tudi arabskega naroda v Palestini, kar je mogoče samo z ustanovitvijo neodvisne demokratične arabsko-židovske države...

Centralni odbor ESJ o neposrednih nalogah sindikalnih organizacij pri izpolnjevanju petletnega plana

Beograd, 16. maja. (Tanjug.) Delovno ljudstvo naše države je začelo bitko za izpolnitev prvega Titovega petletnega plana, bitko za likvidacijo gospodarske in tehnične zaostalosti...

3. Delovna disciplina je važen činiatelj v planskem gospodarstvu. Zato je dolžnost sindikalnih organizacij, da s vsemi silami delajo za okrepitev delovne discipline in da se brezkompromisno borijo proti vsakemu njenemu rušenju...

Bevinov govor o moskovski konferenci in britanski zunanji politiki

London, 16. maja. Britanski minister za zunanje zadeve Ernest Bevin je včeraj popoldne s svojim govorom otvoril dvodnevno debato v Spodnjem domu o britanski zunanji politiki...

vzpostaviti »moralnega vodstva« Velike Britanije. »Times« smatra Bevinov govor za trezen in poziva, naj mu vsi krogi posvetijo vso pozornost...

Sedem ustaških rabljev in vojnih zločincev v rokah pravice

Zavezniške okupacijske oblasti v Italiji so pred kratkim izročile našim oblastem skupino sedmih ustaških zločincev z ustaškim generalom Anteom Moškovičem na čelu...

nju vplivnih vatikanskih ljudi, tako n. pr. po posredovanju znanega sovražnika naše države duhovnika Krunoslava Draganoviča, ki mu je po nekem bratru izposloval potni list za beg v Argentino...

II. kongres Ljudske mladine Srbije

Beograd, 15. maja. II. kongres Ljudske mladine Srbije bo 18., 19. in 20. maja v poslopiju Kolarčeve ljudske univerze v Beogradu...

Umetniški film domače proizvodnje »Slavica«

Beograd, 17. maja. Sinoči so v kinematografu »Beograd« predvajali prvi umetniški film domače proizvodnje »Slavica«...

Stavke in nemiri v Indiji

Colombo (Cejlon), 16. maja. Polozaj na severu se je poslabšal, ker je prišlo stavkati še 4500 običinskih delavcev v Colombu. Stavkarji zahtevajo povišanje plač in zboljšanje življenjskih pogojev...

Stavka tudi 3000 običinskih uradnikov in delavcev v Indiji in Colombu, ki prav tako zahtevajo povišanje plač. V Lahoru trajajo še dva dneva nemiri. V sredo je bilo ubitih v teh nemirih 12 oseb, v četrtak pa štirje, ranjenih je bilo 29 oseb.

Izsledite tajne fašistične organizacije v Neaplju

Neapelj, 11. maja. V Neaplju so odkrili novo fašistično ilegalno organizacijo »FAR«. Bernardino Marmotti, ki ga je policija aretirala pri lepljenju fašističnih lepakov po neapeljskih zidovih...

Kakšen namen ima podkomisija anketne komisije za Grčijo

Sofija, 17. maja. List »Rabotničko delo« izražja v svojem uvodnem članku presenečenje zaradi sklepa o ustanovitvi in odpošiljanju podkomisije anketne komisije, ki bo nadzorovala severne grške meje...

Sestanek plenarna gnevna odbora AFZ za Hrvatsko

Zagreb, 16. maja. Včeraj se je sestaj v Zagrebu plenarna gnevna odbora AFZ za Hrvatsko, ki so se ga udeležile tudi predsednica centralnega odbora AFZ Jugoslavije Cana Babičević, podpredsednica centralnega odbora AFZ Kata Pejnovič in članica centralnega odbora AFZ Jugoslavije Mitra Mitrović...

Bolgarski novinarji na Jesenicah

Jesenice, 17. maja. Popoldne so prispeli na Jesenice zastopniki bolgarskih novinarjev. Pred glavno pisarno železarnice jih je sprejel direktor dr. Miha Potočnik...

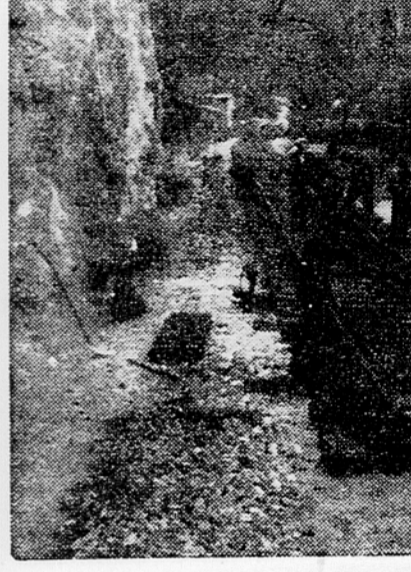
S proge Borovnica—Preserje

Ameriški Slovenec, ki se je pred kratkim vrnil iz Jugoslavije v Ameriko, je zapisal v slovenskem ameriškem dnevniku: »Videti, čuti in doživljati, kar je pravi, spoznati cilj, kateremu naj služi delo.«

Besede ameriškega Slovenca sem se spomnil, ko smo se pripeljali pred Borovnico. Nekaj sto metrov pred razrušenim viaduktom, ki mi je pred leti zastiral pogled na borovniško dolino, sem obstal in ves zadovoljen opazoval sto in sto parov rok, ki so s krampi in lopatami krcili pot novi železni cesti, ki objema prijazno Borovnico.

Klela sem, ko sem zvedela...

Mnogo so že pisali in govorili o Borovnici, vendar premalo. To občuti človek, ko pride na mesto dela in spozna, kaj vse je tudi na tem majhnem kosku naše domovine naredila roka državljana nove Jugoslavije. Videti nove hiše v naši dolini, kjer je obnova doma, ni nič novega, začudilo pa me je, ko sem opazil v Borovnici toliko novih hiš

Prvih stopetdeset metrov tračnic je predčasno položeni

in poslopij, katerih se ne spominjam izpred vojnih dni. Radovednost mi je polotajzla kmet, ki je stal pred lepim, modernim, novo zidano hišo.

— Lepo hišo imate, — sem ga nagovoril.

Obnil se je in s ponosom pogledal na vzorno urejeno gospodarstvo. Beseda da besedo in kmalu mi je začel pripovedovati, kako je prišlo do tega, da prebiva danes s svojo družino v zdravem stanovanju.

— Zavedali smo se, da je ta tir še bolj potreben tam, kamor smo ga poslali. Nismo pa mogli oprostiti Gradiscu, ker je zahteval v svoje tračnice. Mi smo imeli namreč na poljskem tiru njihove tračnice pomešane z drugimi vzdolž vse proge in tako smo morali zaradi birokratizma razdreti skoraj vso poljsko progo. Mnogo dela je šlo po nepotrebnem v nič! Toda...

»Mi se ne udamo!« — so odmevale v spominu besede, ki jih je pred pol ure izpogovoril inženir v pisarni sekcije.

Tovariš inženir, delo dobro napreduje!

Prišli smo na kraj, kjer je stala stara borovniška železniška postaja. Majhen mlaj in napis »Za našo petletko!« Nehote se razveselim.

Ne udamo se!

V sekciji je mirno, kakor da ne bi bilo v njej vedno vsega dela na progi. Starejši vratar pove, da je šef sekcije v prvem nadstropju. Inženir Viktor Kravanja nas sprejme, tak, kakršnen je vedno: odločen in preudaren. Časa ima malo, kakor vsi delovni ljudje, a vendar nam ustreže in s kratkimi besedami razloži potek dosedanjega gradnje proge.

»Ne gre vedno tako, kakor si človek zamišlja v samem začetku velikih del. Načrt in roke natele na tisoče napričakovanih težav. Takrat spoznamo, ali smo resnični strokovnjaki in delavci ali navadni besedičarji, takrat spoznamo, ali imamo res pravo voljo in pravi odnos do dela. Na progi Borovnica—Preserje se nismo uklonili ne kamnu in ne močvirju! Kljub temu, da je odšlo s proge mnogo delavcev, odšli

so zaradi še važnejših del po drugih krajih naše domovine, in sem ostal sam izmed starih inženirjev, ki so bili tukaj. Delamo vsi skupaj: delavci, nadzorniki in tehniki se bolj zagrizeno in smo vsi enoltni v našem geslu: »Ne udamo se!«

Z obraza mu je sijal pogum in kakor ona žena z novo hišo malo prej, tako je inženir Kravanja z ljubeznivo pogledal skozi okno na progo, ki bo stekla mimo sekcije.

»Delo imam na progi in najpametneje bo, če greste z menoj. Meni boste prihranili čas, sebi pa naši možnost, da čim bolj spoznate naše delo!«

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

Med potjo je inženir pripovedoval, kako je bilo v začetku dela in kako so se posamezniki smejali, čes, saj ne boste nič opravili. To je bilo takrat, ko se je napis nad močvirjem vedno bolj pogrezal, mi pa, ki nas je pogrezajoči se napis najbolj bolel, smo nadaljevali delo na drugem mestu. Nasip se bo že naveličal pogrezati se, ko se ga bo zemlja nasi-

»Tovariš inženir, — delo dobro napreduje!«

S temi besedami in veselega obraza pove nadzornik dela na prvem odseku proge, mladi Plesničar, inženirju, da je zadovoljen z delom, z delavci.

V načrtu stoji, da mora biti gornji ustroj proge do 15. maja pripravljen za polaganje tračnic. Delavci so s požrtvovalnim delom dosegli, da so imeli 15. maja že 150 metrov položeni tračnic. In to je mnogo za tistega, ki ve, kaj pomeni graditev proge na takem terenu, kakor je borovniški.

... se pravi spoznati cilj, kateremu naj služi delo.«

Veseljje je pogledati delavce, ki pred skupino, ki polaga tračnice, urejajo gornji nasip proge. Poleg težkega dela, ki ga opravljajo, najdemo čas, da se ozro in da vidijo, koliko jim je že za petami »tračniška skupina«. Hleti morajo, da jih ne dohitijo. Tekmujejo.

Moramo in hočemo hleti, ker nas skupina, ki polaga tir, zasleduje kot lovski pes. — »Ne udamo se!« — pripoveduje vse vznemirjen nadzornik Plesničar.

Pred nami je vsek številka 1. Tu nam inženir pripoveduje o napaki, ki so jo napravili lani, ko so se lotili vsega. Glavno silo so vrgli na levo stran vsega, desno pa so zanamari. Pokazalo se je, da bi morali desno stran resneje vzeti v delo, ker je sama lega kamenite plasti, težja in zato se morajo pokoriti sedaj, ko imajo na desni strani še vedno opravka s kamnjenjem.

»Soda za bodoče!«

Stara proga se umika novi

Nestrokovnjaku bi se na prvi pogled zdela, da je že vse narejeno, le tračnice se manjkajo. Da ni tako, nam pove nadzornik, ki nas opozarja na posamezne izseke kamenite bregove.

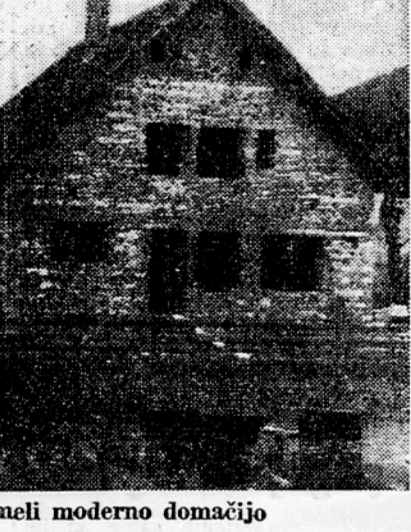
»Če bi tu minirali, ne bi odstranili nevarnosti, da bi se kameniti orjak ne zvrnil na vlak, ker je plast kamenja taka, da se kljub novemu miniranju znova in znova ruši. Zato bo taka mesta treba podložiti z betonom, ki bo zanesljivo varstvo za potnike in dragoceno blago, ki se bo prevažalo po tej važni železnici.

Veliko skrb in odgovornost imajo vsi: delavci, inženirji, nadzorniki in tehniki. In še nekaj je opaziti pri graditeljih proge Borovnica—Preserje: želijo, da bi se vse že sedaj dokončno napravilo, tako, da ne bodo pozneje potrebna nobena večja dela.

Prišli smo do prvega provizorija. »Tu so naši najtežji problemi.« — razložil inženir. Provizoriji so tista mesta, kjer nova proga seka staro. Po stari danes še vedno teče vlak. Zato je treba že sedaj vse pripraviti, da bo v tistem velikem času, ko bo vsa proga gotova, lahko v nekaj urah provizorij dokončno postal prava proga. Na teh mestih je vloženega neverjetno mnogo truda.

Mimo novih skupin delavcev, mimo tračnic in že montiranih pragov korakamo skozi solidno zgrajen predor, ki je tako napravljen, da bo uporaben tudi za električno železnico.

Nov vsek je pred nami. Tudi ta je bil trd oreh. Naprej od vsega ob desni strani se počaka človeku podobna, ki spominja na planince-ple-

Tudi Trohovi bodo imeli moderno domačijo

mo čim večjo pomoč. Znam kamniškega okraja naj bo v tem tednu in tudi potem ta naloga ena izmed najvažnejših v okviru socialno-krštevne delo. V Ponikvah, Martuljku in Predvorju pa so zdravstveni mladinski domovi, na katere še posebej opozarjamo.

V zvezi z domovi bi omenili še to, da se ekonomski v domovih včasih zelo trudijo, da bi nabavili potrebno hrano domu (krompir, zelje, sadje, zelenjava itd.) v zadostni količini. Tudi tu naj prisloško organizacije AFŽ na pomoč. Poskrbimo že sedaj, da bodo okoliške vasi napravile pogodbe z upravljavci domov za dobavo kmetijskih pridelkov. Na ta način bo zagotovljena preskrba domov, kmetje pa bodo vedeli že vnaprej, kam bodo svoje pridelke prodali.

V »Tednu matere in otroka« naj naša organizacija premišli, kje je še potrebno odpreti materinski posvetovalnico. Poglejmo, kakšne ovire so pri ustanovitvi, kaj še manjka, pod kakšnimi pogoji bi jo lahko odprli itd. V krajih, kje so že posvetovalnice, poglejmo, kako napreduje, kakšni so nedostaki, napake v delu, kakšen je obisk mater itd. O vseh ugotovljenih napakah se pomenimo z organi ljudske oblasti in ostalim masovnim organizacijami in jih skupno z njimi odpravljamo. Propagiramo za čim večji obisk v posvetovalnicah. Prikazno znam skrb ljudske oblasti in prizadevanje, v čim večji meri pomagati materi in otroku.

Ugotovimo na terenu, kje so pogoji za ustanovitev doma igre in dela. Z njim bodo razbremenile delovno ženo velike skrbi in ji omogočile, da bo med delovnim časom brez skrbi pustila svojega otroka v domu pod dobrim varstvom vzgojiteljic. Poglejmo, kje so potrebne jasli ali dojitnice in kje so pogoji za to. Če hočemo vzgojiti zdrav in krepak rod, ki bo premagoval vse težave, moramo posvetiti vse skrbi že nosečim ženskam in potem dojenčkom. Posebno skrb mora organizacija AFŽ posvetiti porodnicam. Mnogo je taktih, ki nimajo otroka, ki bi jim v času poroda pomagala oziroma opravila hišna dela, žena radi tega prezgodaj vstane, ker kvarno vpliva na njeno zdravje, včasih pa lahko povzroči celo smrt. V takih primerih organiziramo medsebojno pomoč, opravimo porodniče vsa potrebna dela, poskrbimo za njeno otroka, da se ona v prvih dneh po porodu odpočije in posveti le sama sebi in svojem najmlajšemu. Omenimo vredno pobudo so pokazale žene v šega celjskega okrožja, katere so organizirale takozvane potujoče »stare« za porodnice. V »Tednu matere in otroka« organiziramo take kosare še drugod!

zalce. Navезani na vrvi čistijo, ali kakor se izražajo delavci. »Friziranje« izsekane strani. To se pravi, da vse tiste dele kamenite plasti, ki bi se utegnile odkrhniti, odstranijo in s tem poskrbijo za varnost prometa.

Stara, od Nemcev za prvo silo zgrajena proga, se umika novi, ki se gradi z voljo za lepšo in mirno bodočnost delovnega ljudstva, ne pa z namenom, da bi prinašala nesrečo narodom, ki želijo srečno živeti.

Regulirani potok Borovnica teče tudi drugace, kakor je tekel še nedavno. Nad potokom, levo in desno, stoji mogočeni nasip, ki je lepo prizemil: sedesdel se je, ustalil in samo še tračnica in pragov čaka, da se razporede po njem.

Vsek št. 5 je povzročal velike preglavice. Danes molči, ker je premagani in nadzornik Plevnik z delavci se mu samo še smehljajo. Blizu njega žagajo štirje delavci predolge tračnice. Skoda jih je, pravijo delavci, ker pa za ovinko rabijo krajše, ki jih ni dobiti, morajo krajšati normalne. Za žago, ki bi rezala trde tračnice, je bilo težko, pa tudi tukaj se je izkazalo pravilo delovnega človeka nove Jugoslavije: Ne čakaj, da ti samo od sebe prileti v roke, znajdi se in pomagaj sebi in vsem. Listov za žage ni bilo najti, pa so jih izvohali nekje, ko so ležali pozabljeni od ljudi, ki sploh niso vedeli, za kaj naj služijo. Če si ne bi tako pomagali, bi morali voziti tračnice nazaj v tovarno!

Prišli smo do kraja, kjer je približno polovica nove proge. Tu bo stala nova železniška postaja Borovnica. Bo lepa in moderna in na ravnom, da ne bo treba Borovničanom hoditi v hrib.

Vodstvo sekcije je zaskrbljeno zaradi opeke za postajna poslopja, ki je še ni, čeprav so jo naročili že februarja meseca. Tudi to se bo moralo urediti, da ne bo potem nepotrebnega kesanja in prerekanja.

Ob miniranju so bili tudi primeri, da so drobci skal od eksplozijah razbili tu ali tam kakšno opeko na strehi. Iz treh, starih razbitih strešnikov so napravili nekateri lastniki hiš kar trideset ali pa še več razbitih. To je bilo takrat, ko se ni bilo prave vere v železnico. Sedaj se kaj takega ne ponavlja več.

Od prostora, kjer bo nova postaja, gremo naprej. V glavnem je že povsod vse pripravljeno za sodranje in polaganje pragov in tračnic. Le tu in tam bo treba še očistiti izsekane strani, uravnati nasip. Če bodo tračnice o pravem času na mestu, kar mora biti skrb vseh, ki so odgovorni za progo Borovnica—Preserje, bo ob zaključku letošnjega leta nova železna cesta že stekla v veselje nas vseh, posebno na tistih, ki so vložili največ truda, znanja in znoja vanjo.

Kadar nismo na progi

Po težkem in napornem delu je potreben delavcem odmor, pravi počitek pa lahko dobi le v udobnem stanovanju. Tudi za to je preskrbljeno. V barakah, ki so 6 x 15 m velike, stanuje po 25 delavcev. Zunaj in znotraj so čiste, za kar skrbje služnice.

Delavec, ki je še pred dvema urama držal lopato v rokah, drži sedaj ves umil, v rokah harmoniko in igra veselo poskočnico. Fantje, ki so zbrani okoli njega, pojo. Zadovoljni so, drugače ne bi peli.

Kadar nismo na progi, se poveselimo in tudi učimo se. Se nam v pozdrav smehlja postaven Dolejnc, in res ni samo šlučaj, da drži delavec v roki dnevnik in se poglablja v petletni gospodarski plan, o katerem je prav včeraj slišal predavanje.

Delavska kuhinja je lahko po čistosti za zgled vsem kuhinjam. V treh ogromnih kotlih skrbe kuharice za hrano, ki je zelo ukusna in izdatna. Večkrat na teden imajo meso, kruha 80 kg na dan. Za hrano plačajo po 24 dinarjev na dan: zajtrk, kosilo in večerja. Ker pa borovniška voda ni vseč vsem delavcem, ki so prišli iz vseh krajev naše domovine, imajo na razpolago za žejo pri delu tudi grenko črno kavo.

Za cigarete skrbi sindikat. Tako ne izgubljajo časa za delo, odnosno za počitek.

Med delavci vlada iskreno tovarništvo. Kljub temu, da so že dolgo

časa skupaj, doslej še ni bilo najmanjšega prepira ali nesoglasja. Delo jih združuje.

Večkrat imajo predavanja, posebno gospodarska. Predavari se udeležujejo polnoštevilo in so zelo živahni v razgovorih.

Oče in mati

V začetku delo in življenje v sindikatu ni tako teko, kakor bi bilo zaželjeno. Bili so razdeljeni v več podružnic in so nekateri delavci prišli pod vpliv posameznikov, ki so govorili, da država ne bo mogla dograditi proge in da ne bo mogla plačevati delavcev. Sedaj so vsi v skupnem sindikatu. 98% vseh delavcev je vključenih v njem.

S hrano in plačo so delavci zadovoljni, le za obleko je malo težje, posebno za perilo. Sindikat je prepričan, da bo kobil za delavce potreben kontingent oblačil, ki je nujno potreben.

Veliko skrb je sindikat posvetil tudi kulturno-prosvetnemu delu. Uredili so si v mladinskem domu kino, ki ga vsi radi obiskujejo. V sportu imajo največje veselje za balinanje, nogomet in odbojko.

Obiskujemo na terenu, kje so pogoji za ustanovitev doma igre in dela. Z njim bodo razbremenile delovno ženo velike skrbi in ji omogočile, da bo med delovnim časom brez skrbi pustila svojega otroka v domu pod dobrim varstvom vzgojiteljic. Poglejmo, kje so potrebne jasli ali dojitnice in kje so pogoji za to. Če hočemo vzgojiti zdrav in krepak rod, ki bo premagoval vse težave, moramo posvetiti vse skrbi že nosečim ženskam in potem dojenčkom. Posebno skrb mora organizacija AFŽ posvetiti porodnicam. Mnogo je taktih, ki nimajo otroka, ki bi jim v času poroda pomagala oziroma opravila hišna dela, žena radi tega prezgodaj vstane, ker kvarno vpliva na njeno zdravje, včasih pa lahko povzroči celo smrt. V takih primerih organiziramo medsebojno pomoč, opravimo porodniče vsa potrebna dela, poskrbimo za njeno otroka, da se ona v prvih dneh po porodu odpočije in posveti le sama sebi in svojem najmlajšemu. Omenimo vredno pobudo so pokazale žene v šega celjskega okrožja, katere so organizirale takozvane potujoče »stare« za porodnice. V »Tednu matere in otroka« organiziramo take kosare še drugod!

O vseh novih ustanovah, ki ste jih sklenili organizirati na terenu, poročajte Glavnemu odboru AFŽ, kajti vse se mora skladno razvijati in organizirati in ne smemo pustiti, da bi nastajale posamezne »stari« divje in brez vednosti pristojnih organov.

Če hočemo, da bodo obvladali na terenu to široko polje dela, je potrebno, da se počivamo in kjer jih še ni, da se organizirajo socialno zdravstveni sveti pri K.L.O. AFŽ naj da pobudo za to. Naloga teh svetov je, dati masovnim organizacijam nasvete in strokovna ter organizacijska navodila. Podrobne naloge socialno zdravstvenih svetov smo objavili že v

brušri »8. marec« v članku tov. Belberjeve.

Važna naloga tega tedna je propaganda. Na sestankih, predavanjih in v razgovorih razlagajmo ženam pomen Tedna. Popularizirajmo skrb ljudske oblasti za mater in otroka, prikazujemo razliko med delom oblasti v predpripravi Jugoslaviji in danes. Žene moramo skrbeti, da bodo predavanja, prirejena v času tedna, polnoštevilo obiskana. Pomagajmo namil masovnim organizacijam, da se v tem tednu priredi čim več prireditev v korist Tedna. Kot nam je že znano, se bodo finančna sredstva, dobljena v tem tednu, delila v dva dela: en del je namenjen za zvezni sanatorij za tuberkulozno deco, drugi del pa za organizacijo potniških kolonij in letovanj za našo mladino. Zato naj organizacija AFŽ podpre prodajo značk in razglednic, ki bodo izdane v tem tednu. Pomagajmo zbrati čim več denarnih sredstev, saj bo šlo za dobrobit naših otrok. Popularizirajmo med materami, ženami in dekletki knjigo »Mati in detec, iz katere bo vsaka lahko črpala nebroj nasvetov za sebe in otroka. Priporočajmo in razpečajmo knjigo »Vzgoja novega rodu«. Obe knjigi je izdala založba »Naše žene«.

Nanjali smo le del nalog, ki jih ima organizacija AFŽ. Vsek vaški ali mestni odbor naj prouči stanje svoje občine in po tem naj ukrepa. Kot smo že poudarili, mora postati skrb za naše matere in otroke trajna in se ne sme le začeti in obnemati tudi končati v tem tednu.

Javna tribuna

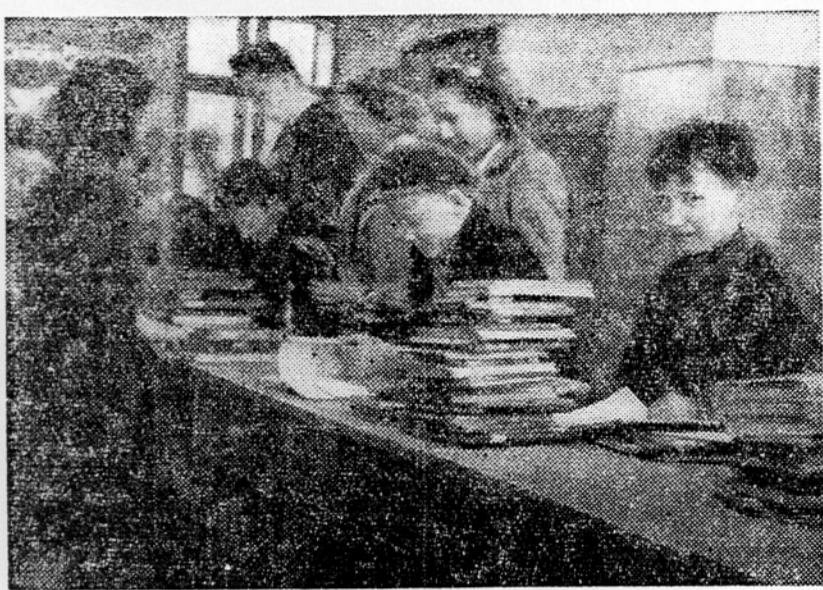
Zadeva je sicer nekoliko zastarela, pa zaradi svoje aktualnosti še vedno primerna, da se objavi v »Javni tribuni«. Glej namreč za nepravilnost pri delitvi mlečnih konzerv in mleka v prahu, ki so bile storjene pri Mlekoprometu v Mariboru v mesecih februarju in marcu. Ljudje so se pritoževali, ker niso dobili mleka, oziroma mlečnih konzerv. Mlekopromet v Mariboru je odgovarjal strankam, da je dobil 3000 konzerv mleka premo. Kje in kdo je vzrok, se dolgo ni moglo ugotoviti. Šele na ponovne pritožbe je kontrola ugotovila napako, ki je v tem, da je imel Mlekopromet po spiskih v svojih razprodajalnicah 15.325 upravičencev za mlečne konzerve, karoteka upravičencev na mleko pri MLO Maribor pa je imela v svojem seznamu samo 13.010 upravičencev. Ker je MLO Maribor izdal nakazilo mlečnih konzerv Mlekoprometu in Naprozi na podlagi svoje evidence in ne na zahtevo Mlekoprometa po njegovi evidenci, gotovo število upravičencev ni dobilo mleka. Razlika upravičencev na podlagi evidence pri MLO-ju in pri evidenci Mlekoprometa je znašala 2515 upravičencev. Od kod ta razlika? Niti MLO Maribor niti Mlekopromet Maribor se nista zanimala za vzrok te razlike. Vsek je trdil svoje in vsak je bil prepričan, da ima prav. Ljudje so pa kljub temu prepričanju ostali brez mleka.

KULTURNI PREGLED

Delo največjih ljudskih knjižnic v Ljubljani

Podatki o delu ljudskih knjižnic so zanimivi, ker so nekako merilo kulturne ravni prebivalstva. V Ljubljani obstajata razen Univerzitetne, Muzejske in nekaterih manjših javnih knjižnic dve osrednji knjižnici, Delavska pri Glavnem odboru Enotnih sindikatov Slovenije in Sentjacobskobna knjižnica pod okriljem MLO.

9878. Povprečno se vpišejo na dan 3-4 novi člani. Letos se je knjižnica povečala za 16.000 knjig bivše »Prosvetne knjižnice«. Zdjaj jih pregledujejo ter neuporabne in slabe izločujejo, ostale pa bodo kmalu vključene v seznam.

Sentjacobskobna knjižnica ima dnevno do 250 obiskovalcev

Knjig je izposodila 39.428, od tega 78% leposlovnih, 5% znanstvenih, 1% političnih, ostale pa mladinske. Nemških knjig je bilo izposojenih 22.039, srbohrvatskih 1942, v drugih jezikih pa 720. Knjižnica ima tudi še nekaj ruskih knjig. Izposodila jih je 113. Med izposojenimi nemškimi knjigami opade na znanstvene 15%. Obiskovalcev je bilo v preteklem letu 18.694, od tega 6086 dijakov, 6179 nameščencev, 5427 ročnih delavcev, 987 pripadnikov svobodnih poklicev, 58 vojakov in 25 kmetov. Največji obisk je bil januarja, februarja in decembra, najmanjši pa aprila, maja in junija.

GO ESS pošilja na teren kot nagrade za izredne uspehe delovnih kolektivov v tekmovalju. Poleg tega pomagajo knjižničarke vzgajati okus za knjige mnogim obiskovalcem, ki se sami ne morejo orientirati, zlasti mladini.

Sentjacobskobna knjižnica ima še več obiskovalcev. Leto 1945. je imela 61.363 obiskovalcev, ki so si izposodili 276.052 knjig. V primeri z letom 1946. ko je imela 71.652 obiskovalcev s 322.703 izposojenimi knjigami, je obisk znatno upadel, toda letos spet raste.

Slovenskih knjig ima knjižnica približno 22.000, nemških 16.000, srbohrvatskih 2700, ruskih 700, drugih pa 4050, skupno 45.250. Med okupacijo so hlapci italijanskih fašistov pobrali iz knjižnice okrog tisoč knjig, ki bi bile danes zelo potrebne. Nemške knjige si izposojujejo ljudje, ki jih zanimajo tuja dela, katerih nimamo v domačem prevodu. Slovenske knjige pa mnogo hitreje krožijo, s tem pa se tudi prej obrabijo.

Tudi v Sentjacobski knjižnici so ugotovili, da ljudje najraje berejo Prežihovega Vrancana, Miška Kranjca, Finžgarja in Jurčiča. Vedno bolj pa segajo tudi po hrvatskih knjigah, zlasti po prevodih, ki jih izide pri hrvatskih knjigah več kakor pri nas. Knjižnica izposoja knjige tudi po pošti.

Letos je število obiskovalcev spet znatno naraslo. Dočim je bilo decembra 6013 obiskovalcev, ki so si izposodili 26.197 knjig, je znašalo njih število v marcu že 6218 z 29.687 knjigami.

Razmerje med poklici obiskovalcev je približno isto kakor v Delavski knjižnici. Zanimivo je, da mnogo ljudi zahaja v obe knjižnici. To so posebni ljubitelji knjig, ki iščejo bolj redke knjige, bodisi znanstvene ali prevode tujih pisateljev. Če jih ne dobe v eni, pogledajo še v drugo.

V preteklem letu je obiskalo obe knjižnici skupno okrog 80.000 obiskovalcev, ki so si izposodili okrog 340.000 knjig. Tako se lahko reče, da je bil vsak Ljubljančan, ki že zna brati, vsaj enkrat na leto v kateri od obeh knjižnic in da odpadajo na vsakega prebivalca Ljubljane približno štiri izposojene knjige na leto, kar pa seveda še ne nudi prave slike o tem, koliko Ljubljančani bere, ker tukaj niso vštetih obiski drugim knjižnicam in knjige, ki jih kupujejo sami.

Petöfi — pesnik revolucije

Za 19. marec 1.1848. je peštanska revolucionarna mladina napovedala manifestacijsko zborovanje. Tej mladini je z vsem srcem pripadal tudi Aleksander (Sandor) Petöfi, ki še dandanašnji velja za največjega madžarskega pesnika. Ob tej priložnosti bi bil moral pet in dvajsetletni pesnik javno brati svojo znano »Narodno pesem«. Ker je pa 13. marca izbruhnila dunajska revolucija, so tudi Peštanci spremenili datum in začeli z manifestacijami že 15. marca, takoj ko so zvedeli za dunajske dogodke. V revolucionarni vihri je bila ukinjena cesarska cenzura in tista Petöfijsva pesem je šla v tiskani besedi v velikem številu med narod. Tako je postala mladina glavnega madžarskega mesta 15. marca 1848 nosilka revolucionarne gibanja.

Vörösmarty je bil tisti, ki je mlademu bosjaškemu pesniku utrl pot v književnost. Če upoštevamo, da so do Petöfija bili madžarski književniki izključno iz plemiških vrst, bomo šele prav razumeli uslugo, ki jo je madžarski književnosti storil pesnik Vörösmarty s tem, da je odkril tistega pesnika, ki je še danes vrhunec madžarskega pesništva.

Ob izbruhu marčne revolucije se je pesnik znašel v prvih vrstah in se junaško boril. Sredi istega leta je pri volitvah kandidiral za narodnega poslancu; pa ni bil izvoljen. Padel je v bitki pri Segesvaru 31. julija 1849. leta, ko se je boril z ruskimi carskimi kontrarevolucionarnimi četami. Tako je končal največji madžarski lirik, ko je bil star komaj nekaj čez šest in dvajset let.

Zopet govorimo in samo govorimo; Republika; Pripravi se, domovina in še nekatere.

Posebej moram spregovoriti še o obsežni epski pesnitvi z naslovom »Apostol«, katero je pesnik napisal v dvajsetih poezijah 1.1848. in ki obsega okrog 2800 verzov. Nastala je po že končanih volitvah, na katerih je največ zaradi svoje radikalnosti propadel, in v tistem obdobju madžarske revolucije, ko je pesnik že čisto dobro videl, da ne bo prinesla tistega sadu, kakršnega si je on želel. Agrarna reforma ni bila izvedena, Košut se je usmerjal vedno bolj na desno in popuščal plemičem, igra je bila izgubljena. Petöfi, ki ni bil oportunist, je to občutil kot usoden udarec. Stiki z Dunajem so bili obnovljeni in vse tisto, o čemer je pesnik sanjal, je šlo počasi po vodi. Zato je »Apostol« močno in prezanimivo osebno delo, ki nam v najostrejši luči odkriva pesnikove ideje, socialno usmerjenost in revolucionarno misel.

Vsaj omeniti je treba še to, da je Petöfi prevedel v madžarščino Shakespearovega »Coriolana«. Napisal je tudi nekaj proznih sestavkov, vzetih iz narodnega življenja. Tudi nekaj polotopijskih zapiskov je zapustil, v katerih je toplo opisal svojo ljubljeno madžarsko domovino.

Ta veliki madžarski romantik je močno vplival na nekatere starejše srbske pesnike, zlasti na Jovana Jovanovića-Zmajca in deloma tudi na Djura Jakšiča. Toda tisto, kar je Petöfi videl še pred in v začetku revolucije in za kar se je boril, je n. pr. Jakšiču postalo jasno šele pozneje. Med jugoslovanskimi narodi so ga največ prevajali Srbi, zlasti zadnja desetletja preteklega stoletja, tako Zmaj, Blagoje Brantić (knjiga »Iz madžarskega perivoja«, Novi Sad 1908), Aleksander Marić (prevel »Apostol«, ki je 1.1892. izšel v Mostaru v posebni knjigi na 107 straneh) in M. Popović-Jakša.

Pod konec lanskega leta pa je založba Budućnost v Novem Sadu izdala knjigo Petöfijevih pesmi (154 strani), ki jih je izbral Bogdan Ciplić. Poleg starih prevodov je našel tudi še več novih, ki so jih oskrbeli za imenovani Ciplić, Jovan Popović in Mladen Leskovač, ki je znova prevzel obsežno poemo »Apostol«. Na tem mestu naj omenim še to, da je Miroslav Krleža, kakor omenja v svoji polemični knjigi »Moj obračun z njimic (1932), imel ob vstopu v Ludovicevo kot osemnajstletnik skoraj vsega »Apostola« prevodnega v hrvaščino.

Koliko je Petöfi prevajal v slovenščino zaradi pomanjkanja bibliografskih podatkov trenutno ne morem reči. Zdi se mi pa, da ga poznamo zlasti manj kakor Hrvati oziroma Srbi. Ker bo čez dobri dve leti stoletnica njegove tragične smrti, ki jo bo vsakakor proslavil ves svobodoljubni svet (opozarjam, da so Petöfija nedavno izdali tudi v ruskem prevodu), ne bi bilo narobe, ko bi se tudi Slovenec seznanil z nekaterimi karakterističnimi njegovimi pesmimi in poemo »Apostol«.

Ob zaključku recitacijske turneje sodelavcev »Mladinske revije«

V marcu, aprilu in maju je redakcija »Mladinske revije« pri Glavnem odboru LMS pripravila nekaj recitacijskih nastopov svojih sodelavcev. Prvi nastop — katerega so se udeleževali samo pesniki, člani literarne krožka Ljubljanske univerze, je bil 21. marca v sejni dvorani univerze. Publike ni bilo dosti, a je po svojem sestavu predstavljal nekako razsodišče, pred katerim so pesniki razlagali svoj zrelostni izpit — tu so bili člani proforskega zbora, zastopniki Društva slovenskih književnikov, člani LŠM univerze in ožji prijateljski krog naše najvišje šolske ustanove.

Kljub razmeroma majhnemu številu poslušalcev smo v tem intimnem okolju vendar imeli vtis lepo uspelega večera. To je dalo redakciji pobudo, da priredi še nekaj takih večerov po naših podeželskih centrih in da krogi nastopajočih razširi — še nekaj več pesnikov in tudi nekaj prozastov.

Tako so sledili nastopi v Novem mestu, v Kočevju in v Brežicah. Pred koncem sezone verjetno ne bo več nastopa, tem bolj resno pa se pripravljajo skupina na delo v jeseni, po vrnitvi s proge.

Nastopi so se postopoma kvalitetno dvigali, pri čemer je bilo odločilno kajpak to, da so se prireditelji iz lastnih napak sprosti učili, pa tudi drugo — da se je sestav nastopajočih izpopolnjeval in izboljševal. S tem seveda ni rečeno, da bi bil zadnji nastop (v okviru »Dneva zmage« v Brežicah) že docela tak, kakršni bi tak nastop moral biti. Tudi na tem zadnjem večeru še ni bilo vse v redu, tudi tu imenik nastopajočih ni bil niti popoln, niti izčrpan — a tudi iz tega zadnjega nastopa bo moč najti spet izkušnje za naprej. Saj se v dogovoru z redakcijo »Mladost« celo snujejo skupni recitacijski nastopi najboljših mladih pesnikov vseh ljudskih republik — v Beogradu in morebiti tudi v drugih glavnih mestih. Razumljivo je, da bodo merila tod še strožja.

Osnovni namen teh nastopov je bil v prvi vrsti dvojen: na eni strani nuditi mladim literatom možnost, da bi stopili v stik s svojimi bralci in tako iz osnovnega vira črpali vzpodbudo in usmeritev za novo delo. Ob enem pa bralcem predstaviti, kdo so ljudje, ki zanje pišejo in s tem tu in tam vzdriniti kak speč talent ter

in za kar se je boril, je n. pr. Jakšiču postalo jasno šele pozneje. Med jugoslovanskimi narodi so ga največ prevajali Srbi, zlasti zadnja desetletja preteklega stoletja, tako Zmaj, Blagoje Brantić (knjiga »Iz madžarskega perivoja«, Novi Sad 1908), Aleksander Marić (prevel »Apostol«, ki je 1.1892. izšel v Mostaru v posebni knjigi na 107 straneh) in M. Popović-Jakša.

Pod konec lanskega leta pa je založba Budućnost v Novem Sadu izdala knjigo Petöfijevih pesmi (154 strani), ki jih je izbral Bogdan Ciplić. Poleg starih prevodov je našel tudi še več novih, ki so jih oskrbeli za imenovani Ciplić, Jovan Popović in Mladen Leskovač, ki je znova prevzel obsežno poemo »Apostol«. Na tem mestu naj omenim še to, da je Miroslav Krleža, kakor omenja v svoji polemični knjigi »Moj obračun z njimic (1932), imel ob vstopu v Ludovicevo kot osemnajstletnik skoraj vsega »Apostola« prevodnega v hrvaščino.

Koliko je Petöfi prevajal v slovenščino zaradi pomanjkanja bibliografskih podatkov trenutno ne morem reči. Zdi se mi pa, da ga poznamo zlasti manj kakor Hrvati oziroma Srbi. Ker bo čez dobri dve leti stoletnica njegove tragične smrti, ki jo bo vsakakor proslavil ves svobodoljubni svet (opozarjam, da so Petöfija nedavno izdali tudi v ruskem prevodu), ne bi bilo narobe, ko bi se tudi Slovenec seznanil z nekaterimi karakterističnimi njegovimi pesmimi in poemo »Apostol«.

pmnožiti število sodelavcev »Mladinske revije« — saj je prav ozkost kroga sodelavcev vse doslej še vedno ena njenih poglavitnih slabosti. Res se je tudi v Kočevju posrežilo najti novega sodelavca, ki je tudi na samem večeru že nastopil — to je bil toč. Martjan Lorbar, avtor filmskega scenarija »Vse tebi, domovina«, ki je bil pri natečaju Triglavtilma predlagan za odkup. Podobno se je tudi ob nastopu v Brežicah našla djakinja Marta, ki se bo pod kritičnim vodstvom redakcije verjetno še razvila v precej nadarjeno mlado pesnico.

Pesniki in pisatelji, ki so na teh večerih nastopili, so si, kot rečeno, po hotenju in željah sicer podobni, v vseh ostalih ozirih — stilno, formalno in tudi po samih nazorih o umetnosti — pa zelo različni med sabo. Tu je nežni, v svoja otroška čustva zagledani lirik Ivan Minatti, ki je na vseh večerih pri občinstvu dosegal največ uspehov. Tu je mladi, kipeči, še neizčiščen pol romantik pol racionalist Dušan Zeljeznov. Tu je čustveni, zgodaj dozoreli realist Lojze Krakar, tu tam malo v mistiko segajoči, a kljub temu umirjenega pogleda na živo življenje ne izgublja Jože Ciuha. In Vida Brestova s svojo preprosto izpovedno liriko v tonu narodne pesmi, in Mitja Mejak s svojo v metafiziki vršnih eksotično, v formi čisto romantično, a na vse zadnje vendar živo in aktualno poezijo. Pa spet Živo Smit — pesnik uglajene tradicije in stare šole, ki je njegovemu živemu utripanju večkrat oklep, redkeje dragocena posoda dragocene tekočine. Tu je Ada Škerlova iz izbranimi pesniškimi jezikom in toplimi besedami svoje nežne erotike, tam Jaka Kralj s svojo odmaknjenostjo od sveta in dogajanja, v katero se hote zaklepa in iz katere ga ne moreš izvahiti. Prozaist — Francček Bohanec, Vida Brestova in Marija Pučkova — so si med sabo bližji, a vendar — čeprav je v njih manj umetniške nadarjenosti kot v pesnikih, — če povprečno sodimo — nudijo s svojo raznovrstno snovjo in dokaj individualnim načinom obdelave zanimiv predmet kritičnih razskavanj.

Do neke mere predstavljajo ti recitacijski nastopi prav gotovo skromen, a vendar zaznaven uspeh, ki bi se ob vztrajnem delu in dobri volji še mogel stopnjevati.

Do neke mere predstavljajo ti recitacijski nastopi prav gotovo skromen, a vendar zaznaven uspeh, ki bi se ob vztrajnem delu in dobri volji še mogel stopnjevati.

Do neke mere predstavljajo ti recitacijski nastopi prav gotovo skromen, a vendar zaznaven uspeh, ki bi se ob vztrajnem delu in dobri volji še mogel stopnjevati.

Zupanov bračni večer

V četrtletje je priredilo Društvo slovenskih književnikov s sodelovanjem članov Narodnega gledališča bračni večer Vitomila Zupana. Če odštejemo dramatsko reportažo »Rojstvo v nevlitici«, vrsto skečev, ki so nam še v spominu s partizanskih odrov, in »Povest o panterju Dinguc«, ki jo je že večkrat pripovedoval Jože Tiran, nam je prav Zupanovo temeljno literarno delo, romani, še docela neznan. Namen večera je bil prav v tem, da prerez skozi njegove razsežne pripovedne tekste. Slišali smo odlomke iz štirih velikih romanov, ki jim je dal avtor imena »Vrata iz meglezne mesta«, »Klement«, »Človek letnih časov« in »Tahc«, pa še nekaj sprevov iz epa »Luka Slezanec«, poglavje iz »Povesti o panterju Dinguc« in dve krajsji stvari. Razen prvega odlomka, ki ga jebral Zupan sam, so recitali ostala dela izbrani člani našega dramskega gledališča — Stane Sever, Slavko Jan, Sava Severjever, Jože Tiran, Bojan Stupica in Janez Cesar, kar je nivo prireditve močno dvignilo.

Zupanov bračni večer je bil menda prvi poskus te vrste pri nas, vsaj v okviru Društva slovenskih književnikov. Če upoštevamo, da nam je dal le izseke iz njegovega razsežnega, doslej še neobavljenega pripovednega dela, morda malo tvegan poskus, ob katerem bi bilo tveganje pisati odločno sodbo o Zupanovem literarnem delu. Dal je razgiban, vendar ne do kraja razčiščen vtis, zato bo prav, če počakamo s trdnejšo sodbo vsaj do izida prvega romana, kar bo menda kmalu.

Glede na precejšnje zanimanje, ki ga je vzbudil »Razgovor z Vitomilom Zupanom«, objavljen v »Slovenskem poročevalcu« 15. t. m., glede na močno deljena mnenja o njem in v odgovor na številna povpraševanja, kdo je pisec razgovora, se mi zdi potrebno ob koncu tega poročila dodati pojasnilo, da je avtor »Razgovora« Silvester Škerl in da se s člankom tako zaradi nekaterih trditev, o katerih bi se bilo morda prav še pomeniti, kot zaradi same forme in načina pisanja ne strinjam. Članek je bil objavljen izven okvira kulturne rubrike. dm

Nov relief FLR Jugoslavije

Našim šolam pa tudi raznim uradom in ustanovam primanjkuje zemljepisnih učil in ponazoril. Ta nedostatek bo sedaj omilil nov relief, domač jugoslovanski izdelek. Relief FLR Jugoslavije je razstavljen v izložbenem oknu Državne založbe Slovenije v Stritarjevi ulici, izdelal pa ga je Nakladni zavod Hrvatske. Izdelan je v merilu 1:100.000 in v velikosti 142 cm krat 162 cm. Zemeljska površina je prikazana z dogovorjenimi zemljepisnimi znaki in v več barvah. Po tem reliefu je možno izdelati tudi relief posameznih ljudskih republik FLRJ (v merilu 1:500.000).

Nove knjige in revije

Fran Roš: Pesmi iz ječe in pregnanstva. Zadrzna knjižna izdaja 21. Založila tiskarna družbe sv. Mohorja v Celju. Celje 1947, str. 62. Narodno zdravilje. Organ komiteja za zaščito narodnog zdravlja vlade FNRJ. Urednik dr. Nikola Nikolić. Leto: III. šte. 2. Beograd, Februar-marec 1947. Ljudski pravnik. Za uredniški odbor Božo Vodušek. Izdaja Uradni list Ljudske republike Slovenije. Leto II. št. 1-2. Ljubljana 1947. Slavjani. Organ na Slavjanskijska komitet v Bgarija. Redaktor Ljudmil Stojanov. Leto III, št. 1-2. Januar-februar 1947. Sofija. Vinko Mäderdorfer: Verovanja, vere in običaji Slovencev. (Narodopisno gradivo.) Peta knjiga. Borba za pridobivanje vsakdanjega kruha.

RUSKI TEČAJ

13 SODELOVANJE SLOVENIJE S SOVJETSKO ZVEZO

Slovensci pravimo: politika. Ruska beseda политика pa se izreka precej drugače: palítika. Poleg topljenega л (= l) je v besedi topljeni т (= t), ki pa ga ne smemo izrehati kot »tj«, t. j. kot soglasniško skuping z dvema glasovoma (t + j), marveč kot en sam, enoten glas, pri katerem je priglas j rahel, komaj zaznaven in se s soglasnikom t spoji, zlije v topljeni t. Prav tako se topljeni d̄ na pr. v besedi дина́р (= dinar) ne izreka kot »d̄j« ali kot »d̄c«, marveč kot enoten glas d̄, pri katerem je rahli priglas j potreben le za topljenje soglasnika d̄: d̄dinár. Priimek iz zadnjih dni gnile carske Rusije znaneга Распу́тина ali »svetega satana« je treba izrehati: raspútin (pazi tudi na pravilen naglas!). Влади́восток, mogočno sovjetsko trdnjasko pristanišče na Daljnem vzhodu ob Tihem oceanu (= mesto, ki vlada Vzhod), je v izreki: vladíivástok.

Vadite se v izreki topljenega d̄ in si zapomnite pomen naslednjih besed:

арти́ст ¹, за́те́м ², карти́на ³, о́тец ⁴, па́ртиза́н ⁵, пти́ца ⁶, пти́чка ⁷, т́ело ⁸, т́есто ⁹, те́хник ¹⁰, тигр ¹¹, тигро́граф ¹², т́ихо ¹³, э́ти ¹⁴.

- 1 (artíst) igralec, gledališki umetnik
2 (zatiém) potem, nato
3 (kartína) slika, podoba
4 (atiéc) oče
5 (partízán) partizan
6 (ptíca) ptica
7 (ptíčka) ptička, ptička
8 (tiélo) telo
9 (tiéste) testo
10 (tigr; enozložna beseda!) tiger
11 (tiéhnik) tehnik
12 (típiógraf; pazi na naglas!) tiskar, tipograf
13 (tího) tiho, mirno
14 (éti); v tej besedi se z izreka kot ozki e in ne kot široki ē, gl. pogl. 16! ti, te, ta (kazalni zaimek v množini za vse tri spole)

Vadite se tudi v izreki topljenega d̄ in si zapomnite pomen naslednjih besed:

где ¹, господа́н ², де́вочка ³, де́вушка ⁴, де́мон ⁵, де́ти ⁶, дива́н ⁷, дина́мо ⁸, дина́р ⁹, диплома́т ¹⁰, команди́р ¹¹, мо́лодец ¹², оде́жа ¹³, оди́н ¹⁴, ро́дина ¹⁵, студе́нт ¹⁶, студе́нтка ¹⁷.

- 1 (d̄die, d̄dje; v tej besedi se r pred d izreka kot mehkonobni zvenec h, lahko pa tudi kot g; glej 22 v berilu 5. lekcije!)
2 (gospodín) gospod
3 (d̄jevečka) deklica, punčka
4 (d̄jevuška) dekle
5 (d̄iémen) demon, zli duh, izkušnjavec (primerjaj »Демон« — pesnitev Lermontova!)
6 (d̄iéti) otroci (množina!)
7 (d̄iván) divan
8 (d̄ináme; nesklonljiv samostalnik!) dinamo
9 (d̄ináar; pazi na naglas!) dinar
10 (d̄iplomát) diplomat
11 (komandír) komandir, poveljnik
12 (molodéec) fant od fare, kojenjak, vrl dečko
13 (ad̄iéžda) oblačilo, obleka
14 (ad̄iina) (e)den; sam; nek
15 (odína) domovina, rodna dežela, domaći kraj
16 (studént) študent, visokošolec
17 (studéntka) študentka, visokošolka

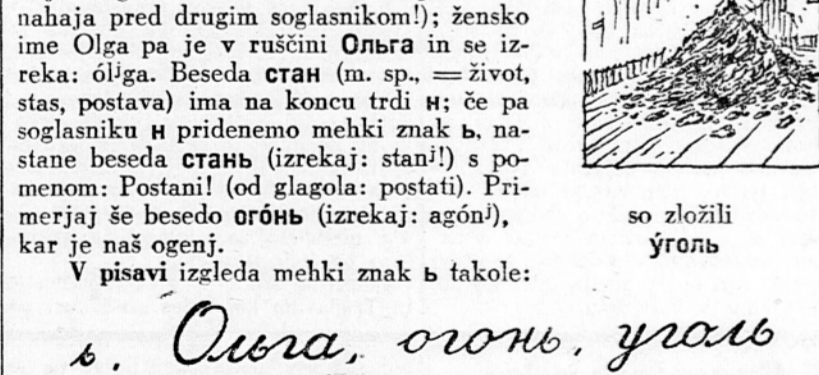
26. Mehki znak ъ. — Ruščina lahko označuje mehčanje soglasnikov s posebnim znakom, ki mu zaradi njegove bistvene lastnosti pravimo mehki znak.

V slovensčini pravimo: molj, konj. Ti dve besedi moremo v ruščini zapisati samo tako-le: моль, конь. Mehki znak ъ, ki stoji za soglasnikoma л in н, kaže v tem primeru, da je treba predidoloča soglasnika izrehati mehko, topljeno: л̄ in н̄. Topljenje se vrši prav na isti način, kakor ga poznamo pri zlogih ле, ли in не, ни. Ruski besedi моль in конь seveda ne zvenita čisto tako kakor slovenski besedi molj in konj; priglas j v topljenih soglasnikih л̄ in н̄ je šibkejši, rahlejši, manj zaznaven. Izrekamo ju torej molj, konj.

Oglejmo si na pr. besedo даль (ž. sp. = dalja, daljava), ki jo moramo izrehati: dal̄. Ako bi za soglasnikom л ne stal mehki znak ъ, bi se beseda pisala дал (= dal, od: dati) in izrekala: dal̄, s trdim l̄ na koncu besede (glej 22. poglavje!), zaradi česar bi se seveda izpremenil tudi pomen! Podoben, soroden primer srečamo tudi v besedi уголь (= premog), ki jo je treba izrehati: ugal̄. Brez mehkega znaka ъ bi se beseda pisala угол (= ogel, kot) in izrekala: ugal̄ (trdi l̄), kar bi izpremenilo tudi pomen!

Ime velike ruske reke je Во́лга (izrekaj: vólga, s trdim l̄, ker se soglasnik л nahaja pred drugim soglasnikom!); žensko ime Olga pa je v ruščini О́льга in se izreka: ol̄ga. Beseda ста́н (m. sp. = život, stas, postava) ima na koncu trdi н; če pa soglasniku н pridenemo mehki znak ъ, nastane beseda ста́нь (izrekaj: stan̄!) s pomonom: Postani! (od glagola: postati). Primerjaj še besedo о́гонь (izrekaj: agónj), kar je naš ogenj.

V pisavi izgleda mehki znak ъ takole:

Mehki znak ъ se uporablja le sredi ali na koncu besede, zaradi česar ga ponavadi srečujemo le kot malo črko, kot veliko pa je tedaj, kadar besede tiskamo z velikimi črkami (verzalkami), na pr.:

ДА́ЛЬ, МО́ЛЬ, ОГО́НЬ, О́ЛЬГА, УГО́ЛЬ

Zapomniti si je treba, da je mehki znak ъ res le znak in da ne predstavlja samostojnega glasu. Pišemo ga vselej le za soglasniki, toda nikoli ga ne srečamo za soglasniki к, г, х in ц (beri: ka, ge, ha in ce). Ponavadi (izjem je le malo in jih bomo obravnavali na drugem mestu) služi za mehčanje predidoločega soglasnika. Nobena beseda se z njim ne začneja, pač pa se nanj končuje mnogo besed, zlasti enozložn̄ samostalnikov, pa glagolskih nedoločnikov. Pri razlogovanju se vedno pridruži predidoločemu soglasnik̄u, s katerim tvori pravopisno in govorno celoto.

А́страхань ¹, бо́ль ², бо́льная ³, бо́льница ⁴, бо́льнѣй ⁵, дѣч ⁶, Каза́нь ⁷, ко́льцо ⁸, ле́нь ⁹, ма́льчик ¹⁰, не́сколько ¹¹, ско́лько ¹², сто́лько ¹³, то́лько ¹⁴, факульте́т ¹⁵.

- 1 (ástrahenj; ž. sp.) Astrahan (m. sp.), glavno mesto avtonomne oblasti ob ustju Volge, zelo znano po trziščih dragocene kožuhovine
2 (bolj; ž. sp.), bol, bolečina
3 (baln̄á) bolna
4 (baln̄i) bolni (šni)ca
5 (baln̄j) bolni
6 (d̄ienj) dan
7 (kazánj; ž. sp.) Kazan (m. sp.), glavno mesto tatarske republike
8 (kalicó; ž. sp.) prstan
9 (l̄enj; ž. sp.) lenoba
10 (mal̄ičik) deček, fantek
11 (něskólko) nekoliko, nekaj
12 (skólko) koliko; kolikor
13 (stólko) toliko
14 (tólko) samo, le
15 (fakultéet; m. sp.) fakulteta (na visoki šoli)

Mehki znak ъ za soglasnikom Л и Н

В уго́л

so zložili уго́ль

Mali oglasi

SLUŽBO IŠČEJO
ZOBNA ASISTENTKA za 18 meseci prakse, išče mesto, ne glede na kraj - Zupanc Mira, Zeleničeva št. 48, vila Strazna, Bled I. 10.614-1

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

STARŠEJO GOSPODINSKO POMOČNIČKO
išče za Beograd Tepina, Nuuska ulica št. 4/II. 11.356-2

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

ANGLISKI, govornik, beati in pisati, se naučite lahko in hitro. Naslov oddaja v trafilski Sever, Selenbuorga 1, 11.446-4

"VERA" čistilni prašek
CISTI VSE LESENE IN KOVINSKE PREDMETE
SODE NE POTREBUJEŠ!

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

RADIO Schaub, čist glas, 4+1, prod. Hu-dec Anton, Celovška 78/I. 11.568-5

ZLATO URO IN ZAPESTNICO, krasno burmansko darilo, prodam. - Naslov v oglas, oddelku. 11.453-5

ELEKTROMOTOR, enofazni, 220 voltov, 100 vatov, pripraven za brusilni in šivalni stroj, prodam. - Aljazeva cesta št. 45. 11.455-3

RADIO 6 stovni, napredaj v Mostah - Vodmatska 13. 11.448-5

DEZNI PIAŠČ, moški, nov, napredaj v Ljubljani ulici 43. 11.449-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, in klavirski harmoniko, 120 basov, prodam. Moste, Ciglarska 16. prtiljice. 11.452-5

OTROŠKI VOZICEK - avtomodel, napredaj v Podjunske ulici 23. 11.480-5

SIVALNI STROJ ANKER, nov prodam, Naslov v oglasnem oddelku. 11.422-3

MOTORNO KOLO 250 ccm prodam, Naslov v oglasnem oddelku. 11.421-5

NOVO DIRO na peresih, močnost 3000 kg primerno za čebelarje, prodam, Mareč, Vodovodna št. 101. 11.420-5

DOBRO OHRANJENO SPALNICO z barvncami in mrežami prodam, Ogljed od 12. do 2. popoldne, Slovenska 1/III, desno. 11.275-5

RADIO, odlično ohranjen, prodam. Ty-rbava 43/III, desno. 11.551-5

KUHINJSKO KREDCENCO, rabljeno, in mizo za ugodno ceno prodam, Mincin-skega ulica št. 81, prtiljice. 11.443-5

39 GUMIŠTE CEVI (skoro) nove, premer 4 cm prodam, Prikladno za vrtnarje in silico Cajthorpe, Poljanec št. 18. 11.442-5

ZAJKLEJE in mladiče prodam, Sv. Petra cesta št. 59. 11.445-5

SIVALNI STROJ SINGER malo rabljen, ugodno prodam. Polzevdice pri blagajničarj. Da - Dam. 11.213-5

SUPO, s cementno cpeko kruto, prodam, Predovc. Poljanska 73. 11.424-5

SIVALNI STROJ ANKER, nov prodam, Naslov v oglasnem oddelku. 11.422-3

MOTORNO KOLO 250 ccm prodam, Naslov v oglasnem oddelku. 11.421-5

NOVO DIRO na peresih, močnost 3000 kg primerno za čebelarje, prodam, Mareč, Vodovodna št. 101. 11.420-5

DOBRO OHRANJENO SPALNICO z barvncami in mrežami prodam, Ogljed od 12. do 2. popoldne, Slovenska 1/III, desno. 11.275-5

SPANSKO-NEMSKI SLOVAR Langen-schedt, kupim, Ponudbe oglas, oddelku pod: Siovar 1947. 11.516-6

DESKO KOLO, brezhibno za 3 letnega, kupi Tadej Ruda, Rudnik 24. 11.517-6

RACUNSKI STROJ, električni, ali ročni, kupim, Ponudbe z navedbo znamke in cene ogl. oddelku p.d: Račun. 11.469-6

EMALIRAN STEDILNIK, dobro ohranjen, kupi Zilj, Galericova 5. 11.467-6

KOVAŠKO LITERATURO kupim, Prodaj-predp. oddelku pod: Kovačnica. 11.542-6

PREPROSTO RABLJENO POHISTVO kupim, Ponudbe glasnemu oddelku pod: Nujno. 11.556-6

ZAMENJAM
SPORTNI VOZICEK, rabljen, zamenjam za žensko kolo ali prodam. - Naslov v oglas, oddelku. 11.447-7

PLINSKI RESO na tri plamenice, zamaščen ali električni na tri plamenice, Naslov v oglas, oddelku. 11.479-7

PLAŠČA ZA KOLO, navadna, nova, zamenjam za žična, dimenzija 28 C. - Penzler, Gajeva 10. 11.488-7

FRVOVSTENA TRJA DRVA zamenjam za krasno, krasna vrsta, 2 m ali 3 m, 100 do 300 l, Ponudbe oglasnemu oddelku pod: Drva - sodovje. 10.384-7

KUPIMO
4 računске stroje

Ponudbe na naslov:
Predilnica Litija v Litiji.

Mlajšo moč
za stroje pisje in pom. knjigovodstvo

išče za takoj
ZMAJKA, tovarna baterij, Ljubljana, Smartinska 28.

INFORMACIJE
in izvršitev vseh upravnih, gospo-darskih, trgovskih-obrtnih, kredit-nih, računovodskih, bilancnih, kalkulacijskih, davčnih in protož-benih zadev vam najsolidnejše oskrbi komercialna pisarna

LAJCO, LOJZE, Gledališka 7, tel. 46-14

DVE LESNI ali DVE izrabljeni
železni stručnici

z lesostrugarskim orodjem ali brez njega kupimo. - Ponudbe na MLO, gospodarska podjetja - Stavbeni obrati II. skupina, Celje.

Poziv upnikom
Na podlagi odločbe Mestnega ljud-skega odbora za glavno mesto Ljub-ljana - gospodarski oddelek - od 9. maja je prešla

LIKVIDACIJO
tvrdka I. KNEZ - komanditna družba v Ljubljani, Gosposvetska 1 in pod njeno upravo spadajoča pod-jetja:

JUGOTEHNA, d. z. o. z., istotam
DE SA, d. z. o. z., istotam,
BE KA, d. z. o. z., istotam,
KNEZ Aleksander - agentura in komisija, istotam.

Pozivajo se upniki vseh zgoraj na-vedenih tvrdk, da v roku enega me-seca od dneva objave - prijaviyo svoje terjatve z dokaznimi listinami na naslov:
Tvrdka I. KNEZ - Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.
LIKVIDATORJI

RADIOAPARATE
Blaupunkt, Telefunken in druge znam-ke, male, srednje in velike z zvočni-kom prodaja: Radiocentrala, Zagreb, Ulica 146, telefon 61-25 Same osobni ogledi!

Kupujemo
DREHNOVE HLODE
Ponudbe: Weiner in Weiss, Ljubljana, telefon 27-56. Gosposvetska 13

Sprejememo
tako v stalno službo
ORODNEGA STROJARJA in izučene KLJUČAVNICARJE, ki imajo voljo in spretnost, da se izučijo za orodne ključavničarje,

„SATURNUS“
kovinska embalaža - Ljubljana.

Kompressor
pritiska 4 do 6 at.
NOV - ALI DOBRO OHRANJEN na transmitsijski ali posamični pogon,

KUPI TAKOJ
„Saturnus“,
kovinska embalaža - Ljubljana.

KLOBUČARNA
KRLIN
Su. Petra cesta št. 22

Vam popravi specialno vsak klubok - Lastna delavnica.

Veliki mizarski
BRUSNI STROJ
s 4 konjskim vdelanim motorjem in brezhibnem stanju zamenjamo za

1. verižni rezalni stroj;
2. mali - pokončni pregibljivi brusni stroj in
3. stroj za platnen brusni trak.
Ponudbe na Tovarno igrač Novo mesto, ravnateljstvo v Soštanju.

Prodajalna
časopisne agencije Slovenije
se je preselila
na Miklošičevo cesto 5
Paviljon poleg Uniona

V prodaji
SLOVENSKO, JUGOSLOVENSKO, INOZEMSKO ČASOPISJE

ČITAJTE TRŽAŠKI TISK!
PRIMORSKI DNEVNIK
LJUDSKI TEDNIK
KMEČKA DELAVSKA ENOTNOST
GLAS MLADIH
SOSKI TEDNIK
RAZGLEDI

Pohitite z naročili! Naj ne bi bil naročnik vsaj enega izmed tržaških listov!
Naročajte jih pri
ČASOPISNI AGENCIJI ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA, Gosposka 7 in njenih poverjenikih ali razprodajalcih ter podružnicah
»LJUDSKE PRAVICE« in »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, ki so v vseh večjih krajih Slovenije!

ČASOPISE BOSTE PREJEMALI REDNO PO POSTI!